

spreviden biti, je ta brž poslal k sv. očetu prašat, kaj mu je storiti. Ta se usmili kralja in odpošlje takoj č. g. Centi-ja z polnim pooblastilom gledé sv. odveze. Kralj se temu res izpove, dobi odvezo in prejme iz rok dvornega kaplana z veliko pobožnostjo vpricho svoje kraljevske rodbine in ministrov sv. Rešnje telo. Kmalu potem je zgubil govorico ter je sedé v postelji z roko dajal znamenja in jemal slovo; okoli $\frac{1}{2}$ treh izpije kupico vode, izdihne globoko, nagne glavo in umrje. Ko so sv. oče o tem dobili glas, so z rokama pokrili svoj obraz in molili za tistega, ki jih je najhujše preganjal. Čudno je tudi to, da je Viktorjev zaveznik, Napoleon III, isti den v mesecu, namreč 9. januarja (l. 1873.) umrl. Nedavno so se kraljevi dvorniki pogovarjali, kako bodo papeža pokapali. Sedaj pa žalujejo sami na grobu svojega mrtvega kralja; 86letni Pij IX. pa živijo!

Katoliško-versko življenje.

I. Vera brez dobrih del je mrtva. Katoliški kristijan mora svoje versko prepričanje tudi v djanjih kazati. To se lahko godi na mnogovrstni način. Pravi katoličan prejema marljivo pomočke večnega zveličanja, kojih mu sv. Cerkev neprestano ponuja; on spolnuje povsod in vselej zvesto cerkvene zapovedi, se udeležuje marljivo redne in izredne službe božje, se zanima za pobožne bratovščine, stanovske in molitvenske družbe, se ne sramuje svojo vero tudi očitno spoznavati ter se trdno drži svojih dušnih pastirjev, škofa in papeža. Njegovo srce ljubi Boga in bližnjega ter skrbi, vsak po svojih okoliščinah, za čast božjo, za zveličanje duš, zlasti ga zanima izvedeti in, če mogoče, tudi pomagati zastran razširjevanja sv. vere po svetu. Prvi kristijani mu služijo v spodbudo in zgled. Solunčani so sv. Paulu, ko je bolehal v Korintu, doposlali denarjev, vrli Filipijčani so isto tako podpirali sv. Paula, ko je ta v Rimu, čeravno jetnik, oznanoval Sina božjega in širil njegovo kraljestvo. Toda to kraljestvo še ni dokončano. Neizmerno veliko narodov je še v temi krivoverstva in paganstva. Vsaki den umerje po 80.000 ljudi, čijih duše stopijo pred sodnika božjega, 1400 milijonov ljudi živi na zemlji, krščenih pa je samo 400 milijonov, ostali so še tudi ajdi, h katerim prihaja sedaj komaj 8000 misijonarjev. Res, žetev je neizmerna, delavcev pa jako malo. Zato je lanjski shod avstrijskih katoličanov tedaj pravo zadel, ko nam je priporočal, naj bi se za sv. misijonske zadeve boljše zanimali in več delovali za razširjevanje kraljestva božjega med paganskim in krivoverskim svetom!

Zadnji čas so res evropski katoličani za ovo sveto reč začeli boljše skrbeti, v prvi vrsti na Francoskem, v Belgiji, v Holandiji, na Angleškem in deloma tudi na Nemškem. V omenjenih deželah,

razun poslednje, imajo celó posebna semenišča, v katerih se odgojujejo mladi misijonarji. Pri nas takih zavodov nimamo, pač pa podpiramo misijone po posebnih družbah z molitvijo in denarji. Takih družeb je več. Omenimo zraven družbe sv. Cirila in Metoda, ki moli za združenje razkolniških Slovanov z naslednikom sv. Petra, rimskim papežem, najimenitnejših: 1) Marijino društvo za spreobrnjenje zamorcev v srednji Afriki; 2) Leopoldinina ustanova v podporo misijonarjem v Severni Ameriki; l. 1876. je imela 20.044 fl. dohodkov; 3) družba sv. Severina je l. 1876. za misijonske zadeve potrošila 2795 fl.; 4) centralni komisariat za sveto deželo 22.331 fl.; 5) društvo sv. Bonifacija podpira katoliške zadeve med lutrovci na Nemškem, Danskem, v Švediji in Norveškem; 6) društvo sv. detinstva božjega je l. 1876. imelo 83.707 fl. za otroke, katere paganski stariši na Kitajskem zametujejo, katoliški misijonarji pa pobirajo, krščujejo in izrejajo. To ljubeznjivo društvo bi lahko mnogo več storilo, če bi ne imelo mnogovrstnih sovražnikov. Tudi je njegovo širjenje med šolskimi otroci minister Stremajer ostro prepovedal. Na Francoskem ni tako, in je imelo društvo l. 1876. dohodkov 1.123.556 frankov in vendar še tam zaradi te velike darežljivosti nihče ni ubožal. Najimenitnejše za nas katoliške Slovane v Avstriji je pa 7) društvo čistega spočetja blažene device Marije. To društvo je namenjeno turškim, večidel slovanskim kristijanom in razširjevanju sv. katoliške Cerkve v tamošnjih deželah. L. 1876. je imelo 8463 fl. dohodkov. To društvo bodi posebno sedaj priporočeno, ko je vsled 2letne strašne vojske mnogo cerkva, kapel itd. razdrenih in so tamošnji revni kristijanec od Turkov skoro vsega oropani. Veliko v tej reči storijo usmiljene sestre v Zagrebu in njihov duhovni vodja, kanonik Hepperger, rodome Tirolec, a odkritosrčen in iskren ljubitelj naroda slovanskega. Z njegovo pripomočjo so se usmiljene sestre naselile v Serajevu v Bosniji in v Mostaru v Hercegovini ter tako srečno delujejo, da jih vse spoštuje in občuduje. (Dalje prihodnjič.)

Gospodarske stvari.

Načrt mariborske podružnice štirskega bučelorejskega društva.

(Sestavljen v odborovej seji dne 5. januarja 1878.)

Gledé na to, da se je v naših po naravi toliko blagoslovljenih krajih do sedaj le malo ali z redkimi izjemki, celó nič ni za bučelorejo storilo, in da je poskušnja, ktera se je pred nekterimi leti z bučelorejo srečno pričela, po nezgodi časov zopet opešala, vkljub temu se je odbor mariborske podružnice dela lotil, naj bi zamujeno ne samo skorej popravil, ampak pomenljivosti in ugodnej legi mesta vstrežaje mariborsko podruž-

nico v celó imenitno če ne v prvo cele dežele povišal.

Oširnih zavir, kakor so: predsodki in nemarnost, po kateri se premožnejše rodovine za ta zelo važni oddelek poljedelstva nikakor ne brigajo, ubožnejše vsako novo naredbo le sumljivo opazujejo in trdovratno pri starem ostati hočejo, ne prezirajé se odbor mariborske podružnice podviza z nevtrudljivo stanovitnostjo pri svojem početju, po varčni in koristni rabi prejetih zneskov, po rednih naznanilih, kako se je denar obrnil, po zborih v raznih krajih, po podučevanju in razdeljenju dobrih lahko umljivih nemško in slovensko spisanih knjig o bučeloreji svoj namen doseči.

Da bi se z najvažnišim počelo in dober temelj postavil, se je sledeče sklenilo: 1) Predsednik društva naj za to skrbi, da se v vrtu tukajšnje c. kr. učiteljske pripravnice na njene stroške primeren bučelnjak (ulnjak) postavi; društvo pa se zaveže priskrbeti potrebnih panjev z bučelami, napraviti izgleden bučelnjak ter pripravnikom deliti nauk v bučeloreji. 2) V kratkem se razpošljejo povabila prečastitej duhovščini, gg. učiteljem, srenjskim predstojnikom dveh okrajev mariborskih desnega in levega pobožja, v katerih misli podružnica svoje delo najprej začeti. Tem povabilom priložil se bo tudi formular s prošnjo, naj se blagovoljno potrebne date izpolnijo, da se vstvari statistika bučeloreje v omenjenih dveh okrajih. 3) Odborovi udje si bodo prizadevali po ustnjeni priporočbi ali z dopisi do onih oseb, od katerih se kakošnja pomoč pričakuje, za pomnoženje udov skrbeti. 4) Priredili se bodo dobri panji ter se bodo udom po znižani ceni prodajali. Pred vsem se bodo taki priprosti Dzirzonci za odajo naročili, kakor jih kmet po izgledu potem lahko sam naredi. 5) Po društvenih pravilih se bodo v raznih krajih čelega okraja zbori obhajali, pri katerih se bo o bučeloreji prednašalo, razstavljalo in sicer po okoljščinah nemški ali slovenski. Razun rednih vsako leto udom društva poslanih poročilih se bodo male brošure, ktere bodo potreben nauk o bučeloreji jedrnató pa priprosto donašale, pred vsem v slov. jeziku razpošiljale. 6) Društveni denar naj se varčno in le za one stroške rabi, kateri se strogo z tem načrtom vjemajo in od katerih se vspeh gotovo pričakovati sme. Vsako leto se bo torej mesca januarja in julija konečen račun z poročilom o društvenem stanju in njegovej delavnosti ali udom razposlal ali v časnikih objavil.

Maribor dne 8. jan. 1878.

Za odbor podružnice:

Doktor zdravilstva Filip Terč
predsednik.

Črni sajevec ali prisad na drevesih.

M. Ta bolezen se spozna na tem, da posamezna mesta na skorji ali lesu črna in kakor ožgana ali z sajami počrnjena postanejo. Najbolj pogosto se

ta bolezen nahaja na jablanah, ki so bile ranjene. Včasih nastane tudi vsled cepljevanja v cep ali pa če se prepozno na spomlad iztrebijo in izrežejo, tudi po ribanju, otiskah in drugih ranah brž ko se spomladi sok začne po drevesu pretakati. Za ozdravljenje se bolena mesta do zdravega lesa izrežejo potem pa z katranovcem ali smolovcem dobro pomažejo. Če je rana prevelika, se mora še z platneno obezo obezati. Če je pa ta bolezen vzročena po presilnem pritoku drevesnega soka, je treba drevesu puščati. Če so bolena mesta na bolj mladem lesu nastala, svetujejo nekteri, da se nad rano na strani cepič vcepi, kar pre pomaga, da se sajevična rana z novo skorjo prevleče. Če je mokrota vzrok ti bolezni, treba je najprej zemljo prevelike moče oprostiti, ker sicer izrezavanje in cepljenje nič ne pomaga. Če bolezen mlada drevesa napade ali pa če so drevesa za presajanje namenjena že na nji bolena, je boljše, da se brž proč vržejo, ali se globočeje pod bolenim mestom še jedenkrat požlahtnijo. Če je pa bolezen se že zlo razširila in če je les že precej daleč doli se posušil, tako takemu drevesu ni več pomagati in gotovo konec vzame.

M. Ovcam uši pregnati je sicer vsakokrat težavno in se ne posreči vedno ovcam, posebno, če so v polni volni, uši in lasni mrčes popolnoma pregnati. Najboljši pomoček zoper te nadležne zajedavce je voda, v kateri se je navadnega tobaka nekaj kuhalo. V taki vodi se potem živali kopljejo na tak način, da se posamezne živali znak v vodo podržijo in se jim le glava zunaj vode drži. Tako se žival 1—2 minuti v ti tekočini koplje. Glava se ji pa le sme z tobakovo vodo umivati. Ko je ovca skopana, se ji mokrota iz volne dobro izžene. Za kuhanje se vzame 1 del navadnega tobaka in 25 delov vode n. pr. 1 funt tobaka in 25 funtov vode. Tako močna voda ovcam ne škoduje in sicer ovcam med vso domačo živino še najmanj. Če se pa neprevidno z njimi ravna, jim pa more tobakova voda tudi nevarna postati. Najboljše pa je, da se na to pridno gleda, da so ovce dobro rejene, ker skušnja uči, da so ravno slabo rejene živali napadom vsakojakega mrčesja najbolj podvržene.

M. Kako madeže iz perila odpraviti. Madež v perilu se pomaže nekoliko z putrom in po nekterih minutah se položi nanj nekaj v vodi namočenega potašeljna in perilo izriblje. Če se potem perilo na solcu posuši, madeži iz njega brez sledu izginejo.

Sejmovi na Štajerskem. 21. jan. Teharje; 22. Mozirje; 25. jan. Artiče, Koprivnica, Slov. Gradec, Gomilce.

Sejmovi na Koroškem. 20. jan. sv. Hema na Krki; 25. jan. št. Paul v labodski dolini.